

**МИНИСТАРСТВО ПРОСВЕТЕ
СЕКТОР ЗА ИНСПЕКЦИЈСКЕ ПОСЛОВЕ**

СТРУЧНО УПУТСТВО

**ЗА ВРШЕЊЕ САМОПРОВЕРЕ ИСПУЊЕНОСТИ ЗАХТЕВА ИЗ КОНТРОЛНЕ ЛИСТЕ И САМОПРОЦЕНЕ РИЗИКА У
ДОУНИВЕРЗИТЕТСКОМ ОБРАЗОВАЊУ И ВАСПИТАЊУ, ВИСОКОМ ОБРАЗОВАЊУ И УЧЕНИЧКОМ И СТУДЕНТСКОМ СТАНДАРДУ**

Број: 614-02-1112/2/2024-12

17.3.2026. године

МИНИСТАРСТВО ПРОСВЕТЕ СЕКТОР ЗА ИНСПЕКЦИЈСКЕ ПОСЛОВЕ

СТРУЧНО УПУТСТВО за вршење самопровере испуњености захтева из контролне листе и самопроцене ризика у доуниверзитетском образовању и васпитању, високом образовању и ученичком и студентском стандарду просветна инспекција доноси у складу са одредбама члана 14. Закона о инспекцијском надзору („Службени гласник РС”, бр. 36/15, 44/18 - др. закон и 95/18) који, поред осталог, прописује да надзирани субјекат **може** доставити инспекцији извештај о самопровери испуњености захтева из контролне листе и самопроцени ризика, које је спровео сагласно садржини контролне листе и правилима о процени ризика, као и да уз извештај, надзирани субјект инспекцији прилаже и одговарајућу документацију односно други материјал којим се поткрепљују налази из извештаја.

I УВОД

Просветна инспекција контролише примену прописа у области образовања и васпитања. У оквиру делокруга, а у циљу јачања интегритета просветне инспекције и установа образовања и васпитања, мисија просветне инспекције је да континуирано обезбеђује законито функционисање предшколског васпитања и образовања, основног и средњег образовања и васпитања, образовања одраслих, високог образовања, дуалног образовања, ученичког и студентског стандарда, завода и Националног оквира квалификација, у складу са важећим прописима, у сарадњи са свим актерима у образовном процесу и другим државним органима.

Јачање интегритета подразумева правилну и уједначену примену закона и других прописа и перманентно старање о поштовању закона и других прописа и етичких принципа при доношењу одлука у циљу заштите јавног интереса и интереса свих учесника у образовном систему.

РАЗЛОЗИ ЗА ДОНОШЕЊЕ

Доношењем овог стручног упутства и усвојеним поступањем од стране установа образовања и васпитања обезбеђене су вишеструке користи како за просветну инспекцију тако и за установе односно надзиране субјекте: континуираним вршењем самосталног

МИНИСТАРСТВО ПРОСВЕТЕ СЕКТОР ЗА ИНСПЕКЦИЈСКЕ ПОСЛОВЕ

надзора од стране установа образовања и васпитања повећава се број извршених редовних надзора у једној школској/радној години, који поред извршених редовних надзора из годишњег плана надзора знатно увећава број инспекцијских надзора у једној школској/радној години те је већи обухват установа у којима је извршен инспекцијски надзор.

С друге стране, установа самостално врши контролу свог рада, контролише правилну примену прописа, истовремено отклања незаконотости у раду или их своди на незнатан ризик, чиме своју делатност подиже на виши квалитет и јача интегритет установе.

ОРГАНИЗАЦИЈА ПРОСВЕТНЕ ИНСПЕКЦИЈЕ

Законом о просветној инспекцији („Службени гласник РС”, бр. 18/27, 29/21, 76/23 и 76/23- др. закон) прописано је да послове просветне инспекције обавља републички просветни инспектор у министарству надлежном за послове образовања и васпитања, а у органима покрајинске управе надлежне за послове образовања и васпитања и градском и општинском органу надлежном за послове образовања и васпитања, послове просветне инспекције обавља покрајински, односно градски/општински просветни инспектор као поверене.

Републичка просветна инспекција организована је у Сектору за инспекцијске послове Министарства просвете којим руководи помоћник министра за инспекцијске послове.

У Сектору за инспекцијске послове образоване су следеће уже унутрашње јединице:

1. Одељење за инспекцијске послове у установама доуниверзитетског образовања и васпитања и заводима;
2. Одељење за инспекцијске послове у установама високог образовања, ученичког и студентског стандарда;
3. Група за проверу веродостојности јавних исправа и инспекцијске послове;
4. Група за правне, аналитичке и информатичке послове.

МИНИСТАРСТВО ПРОСВЕТЕ СЕКТОР ЗА ИНСПЕКЦИЈСКЕ ПОСЛОВЕ

СТРУКТУРА СТРУЧНОГ УПУТСТВА

Установе образовања ће у складу са важећим одредбама закона који уређује инспекцијски надзор користећи законску могућност из члана 14. закона којим је уређен инспекцијски надзор, просветној инспекцији достављати извештаје са пропратном документацијом о извршеном инспекцијском надзору на основу контролних листа просветне инспекције које су објављене на званичној интернет страници Министарства просвете у делу - Просветна инспекција.

Овим упутством дефинишу се активности надзираних субјеката, односно установа образовања и васпитања, по нивоима образовања, при вршењу самопровере испуњености захтева из контролне листе и самопроцене ризика и активности просветне инспекције у вези наведених активности установа, односно активности просветних инспектора (општинских/градских просветних инспектора, покрајинских и републичких просветних инспектора), односно организационих јединица Сектора за инспекцијске послове Министарства у складу са надлежностима које су прописане важећем правилником који уређује унутрашње уређење и систематизацију радних места Министарства.

У том смислу свака организациона јединица Сектора за инспекцијски надзор, дефинише кораке који ће се предузимати у циљу реализације потпуног и квалитетно спроведеног инспекцијског надзора од стране установа.

II

1. Одељење за инспекцијске послове у установама доуниверзитетског образовања и васпитања и заводима

Чланом 7. став 1. Закона о просветној инспекцији прописано је да просветна инспекција врши инспекцијски надзор над применом закона и других прописа којима се уређује организација и начин рада установа предшколског васпитања и образовања и основног и средњег образовања и васпитања, а нарочито у погледу:

- 1) поступања установе у погледу спровођења закона, других прописа у области образовања и васпитања и општих аката;

**МИНИСТАРСТВО ПРОСВЕТЕ
СЕКТОР ЗА ИНСПЕКЦИЈСКЕ ПОСЛОВЕ**

- 2) остваривања права и обавеза детета, ученика, његовог родитеља односно другог законског заступника и запосленог утврђених прописима у области образовања и васпитања;
- 3) остваривања заштите права детета и ученика, њихових родитеља, односно других законских заступника, као и заштите права запослених;
- 4) обезбеђивања заштите детета, ученика и запосленог од дискриминације, насиља, злостављања и занемаривања, као и понашања које вређа углед, част или достојанство;
- 5) поступка уписа и поништавања уписа у школу;
- 6) испуњености прописаних услова за спровођење испита;
- 6а) издавања јавних исправа;
- 7) вођења прописане евиденције коју води установа и утврђивање чињеница у поступку поништавања јавне исправе коју издаје установа;
- 8) страначког организовања и деловања.

Ставом 2. наведеног члана прописано је да у поступку верификације установе, новог образовног профила, остваривања нових програма наставе и учења, проширене делатности установе, статусне промене и промене седишта установе, просветна инспекција испитује испуњеност услова и поступа у оквиру својих овлашћења.

Чланом 9. Закона о просветној инспекцији прописано је просветна инспекција врши инспекцијски надзор над применом закона и других прописа којима се уређује организација и начин рада установа за образовање одраслих и јавно признатих организатора активности.

Одељење за инспекцијске послове у установама доуниверзитетског образовања и васпитања и заводима, Сектора за инспекцијске послове Министарства просвете, користи у свом раду 11 контролних листа и то 9 за редовне надзоре:

- Контролна листа – предшколска установа;
- Контролна листа – основна школа / ШООО;

**МИНИСТАРСТВО ПРОСВЕТЕ
СЕКТОР ЗА ИНСПЕКЦИЈСКЕ ПОСЛОВЕ**

- Контролна листа – средња школа;
- Контролна листа – центар за стручно усавршавање;
- Контролна листа – Завод за вредновање квалитета образовања и васпитања;
- Контролна листа – Завод за унапређивање образовања и васпитања;
- Контролна листа – јавно признати организатори активности и образовања одраслих;
- Контролна листа – настава у иностранству;
- Контролна листа – Агенција за квалификације.

Две контролне листе намењене су за мешовите и ванредне инспекцијске надзоре:

- Контролна листа – поступање у случају дискриминаторног понашања;
- Контролна листа – заштита од насиља, злостављања и занемаривања.

Све контролне листе објављене су на званичној интернет страници Министарства просвете и подложне су изменама.

У поступку самопровере и самопроцене предузимају се следећи кораци:

- Надзирани субјекат може самостално или на захтев просветне инспекције да попуни контролну листу ради спровођења самопровере и самопроцене;
- Надзирани субјекат попуњава информације о установи и заокружује одговор на постављено питање;
- Сваки одговор из контролне листе мора да прати одговарајућа, релевантна документација (уколико се ради о поступку који се спроводи кроз више фаза, нпр. избор директора или избор органа управљања, треба доставити документацију која се односи на комплетан поступак, односно испуњеност услова, а не само коначну одлуку);
- Све установе су у обавези да доставе доказ да су уписане у надлежни регистар;
- Рубрику "КОМЕНТАР" установа попуњава уколико треба да појасни одговор на постављено питање из контролне листе;
- Одговорно лице надзираног субјекта под пуном моралном, материјалном и кривичном одговорности доставља просветној инспекцији извештај о самопровери испуњености захтева из контролне листе и самопроцени ризика, сагласно садржини

МИНИСТАРСТВО ПРОСВЕТЕ СЕКТОР ЗА ИНСПЕКЦИЈСКЕ ПОСЛОВЕ

контролне листе и правилима о процени ризика, заједно са попуњеном контролном листом и комплетном релевантном документацијом у штампаном облику или на УСБ флеш меморији;

- Документација о самопроцени се као предмет додељује просветном инспектору који врши увид и утврђује да ли је достављена документација потпуна;
- У случају да надзирани субјекат не достави потпуну документацију, републички односно покрајински, градски или општински просветни инспектор ће одредити рок од 8 (осам) дана за допуну;
- Уколико надзирани субјекат у датом року не допуну документацију, инспектор утврђује да није извршена самопровера и самопроцена и у том случају предлаже да се надзирани субјекат уврсти у годишњи план инспекцијског надзора за наредну школску/радну годину;
- Уколико надзирани субјекат у извештају о самопровери испуњености захтева из контролне листе и самопроцени ризика прикрије чињенице или изнесе неистините чињенице сматраће се да је у критичном или високом степену ризика и према таквој установи биће примењена одредба члана 6. Правилника о посебним елементима процене ризика, учесталости вршења инспекцијског надзора на основу процене ризика и посебним елементима плана инспекцијског надзора у области образовања и васпитања („Службени гласник РС“, број 63/2018) којом је прописано да код надзираног субјекта код којег је процењен критичан или висок ризик, инспекцијски надзор врши се најмање једном у годину дана, како би се степен ризика смањио испод високог ризика;
- Кад поступајући инспектор утврди да је самопровера и самопроцена спроведена сагласно закону и стручном упутству, извештај доставља Групи за правне, аналитичке и информатичке послове на имејл адресу inspekcija@mprn.gov.rs чиме се окончава поступак, а резултат самопровере и самопроцене може да представља основ за сачињавање годишњег плана рада;
- Окончани предмет поступајући просветни инспектор упућује Писарници УЗЗПРО ради архивирања.

**МИНИСТАРСТВО ПРОСВЕТЕ
СЕКТОР ЗА ИНСПЕКЦИЈСКЕ ПОСЛОВЕ**

2. Одељење за инспекцијске послове у установама високог образовања, ученичког и студентског стандарда

Одредбом члана 10. Закона о просветој инспекцији прописани су послови инспекцијског надзора над радом високошколских установа.

Сагласно наведеној одредби Закона Просветна инспекција врши инспекцијски надзор над применом закона и других прописа којима се уређује организација и начин рада установа високошколског образовања, а нарочито у погледу:

- 1) обављања делатности високог образовања, у складу са дозволом за рад;
- 2) уписа студената, статуса студената и заштите права студената;
- 3) поступка избора органа управљања и пословођења, других органа установе и начина њиховог рада;
- 4) поступка избора у звање и пријема у радни однос наставника и сарадника и радног ангажовања наставника и сарадника;
- 5) вођења прописаних евиденција и издавања јавних исправа.

Одредбом члана 11. Закона о просветој инспекцији прописани су послови инспекцијског надзора над радом установа у области ученичког и студентског стандарда.

Сагласно наведеној одредби Закона Просветна инспекција врши инспекцијски надзор над применом закона, других прописа и општих аката којима се уређује организација и начин рада установа ученичког и студентског стандарда, осим контроле која се односи на стручно – педагошку проверу рада установе, а нарочито у погледу:

- 1) испуњености услова у погледу простора, опреме, потребних стручних и других запослених за почетак рада и обављање делатности установа ученичког и студентског стандарда;
- 2) остваривања права и обавеза ученика, њихових родитеља и другог законског заступника, студената, васпитача, стручних сарадника, директора и других запослених;
- 3) поступка пријема у установу и издавања ученичке и студентске легитимације;
- 4) вођења прописаних евиденција у установи.

МИНИСТАРСТВО ПРОСВЕТЕ СЕКТОР ЗА ИНСПЕКЦИЈСКЕ ПОСЛОВЕ

Одељење за инспекцијске послове у установама високог образовања, ученичког и студентског стандарда од школске 2024/2025. години контролише рад установа високог образовања и ученичког и студентског стандарда на основу 6 усвојених контролних листа, и то:

1. Контролна листа – универзитети;
2. Контролна листа – факултети и високе школе;
3. Контролна листа – академије струковних студија и високе школе струковних студија;
4. Контролна листа – установе ученичког стандарда;
5. Контролна листа – установе студентског стандарда;
6. Контролна листа – Студентски културни центар.

Све контролне листе објављене су на званичној интернет страници Министарства просвете и подложне су изменама.

У поступку самопровере и самопроцене предузимају се следећи кораци:

- Надзирани субјекат може самостално или на захтев просветне инспекције да попуни контролну листу ради спровођења самопровере и самопроцене;
- Надзирани субјекат попуњава информације о установи и заокружује одговор на постављено питање;
- Сваки одговор из контролне листе мора да прати одговарајућа, релевантна документација (уколико се ради о поступку који се спроводи кроз више фаза, нпр. избор органа пословођења или избор у звање наставника и сарадника, треба доставити документацију која се односи на комплетан поступак, односно испуњеност услова, а не само коначну одлуку);
- Све установе су у обавези да доставе доказ да су уписане у надлежни регистар;
- Рубрику "КОМЕНТАР" установа попуњава уколико треба да појасни одговор на постављено питање из контролне листе;
- Одговорно лице надзираног субјекта под пуном моралном, материјалном и кривичном одговорности доставља просветној инспекцији извештај о самопровери испуњености захтева из контролне листе и самопроцени ризика, сагласно садржини контролне листе и правилима о процени ризика, заједно са попуњеном контролном листом и комплетном релевантном документацијом у штампаном облику или на УСБ флеш меморији;

**МИНИСТАРСТВО ПРОСВЕТЕ
СЕКТОР ЗА ИНСПЕКЦИЈСКЕ ПОСЛОВЕ**

- Документација о самопроцени се као предмет додељује просветном инспектору који врши увид и утврђује да ли је достављена документација потпуна;
- У случају да надзирани субјекат не достави потпуну документацију, републички односно покрајински, ће одредити рок од 8 (осам) дана за допуну;
- Уколико надзирани субјекат у датом року не допуни документацију, инспектор утврђује да није извршена самопровера и самопроцена и у том случају предлаже да се надзирани субјекат уврсти у годишњи план инспекцијског надзора за наредну годину;
- Уколико надзирани субјекат у извештају о самопровери испуњености захтева из контролне листе и самопроцени ризика прикрије чињенице или изнесе неистините чињенице сматраће се да је у критичном или високом степену ризика и према таквој установи биће примењена одредба члана 6. Правилника о посебним елементима процене ризика, учесталости вршења инспекцијског надзора на основу процене ризика и посебним елементима плана инспекцијског надзора у области образовања и васпитања („Службени гласник РС“, број 63/2018) којом је прописано да код надзираног субјекта код којег је процењен критичан или висок ризик, инспекцијски надзор врши се најмање једном у годину дана, како би се степен ризика смањио испод високог ризика;
- Кад поступајући инспектор утврди да је самопровера и самопроцена спроведена сагласно закону и стручном упутству, извештај доставља Групи за правне, аналитичке и информатичке послове на имејл адресу inspekcija@mpn.gov.rs чиме се окончава поступак, а резултат самопровере и самопроцене може да представља основ за сачињавање годишњег плана рада.
- Окончани предмет поступајући просветни инспектор упућује Писарници УЗЗПРО ради архивирања.

3. Група за правне, аналитичке и информатичке послове

На основу одредаба Закона о инспекцијском надзору инспекција прикупља податке и прати и анализира стање у области инспекцијског надзора која је у њеном делокругу, као и да се евиденција о инспекцијском надзору води у електронској форми у оквиру функционалног јединственог информационог система у циљу ефикасног вршења инспекцијског надзора, након његовог успостављања.

**МИНИСТАРСТВО ПРОСВЕТЕ
СЕКТОР ЗА ИНСПЕКЦИЈСКЕ ПОСЛОВЕ**

Извештај о самопровери/самопроцени, поступајући инспектор доставља Групи за правне, аналитичке и информатичке послове (у даљем тексту: Група), на имејл адресу inspekcija@mprn.gov.rs, прецизирајући да доставља Извештај о самопровери/самопроцени.

- Група извештаје складишти у посебан фајл који се зове: База извештаја;
- Група води своју евиденцију извештаја, идентично као и евиденцију записника из инспекцијских надзора;
- Група једном месечно доставља извештаје руководству инспекције о достављеним извештајима о самопровери/самопроцени.

Dejan Vučković
Проф. др Дејан Вук Станковић